

Promemoria
2016-04-18

Dnr 2014-829

Kvalitetskontroll av auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag som utför lagstadgad revision i börsnoterade företag

1 Inledning

Kvalificerade revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknad utanför EES (börsnoterade företag) ska kvalitetskontrolleras av Revisorsnämnden (RN) minst vart tredje år (27 a § revisorslagen [2001:883]).

RN har under 2014 genomfört en kvalitetskontroll av det registrerade revisionsföretaget Grant Thornton Sweden AB (GT). Kontrollen har varit såväl system- som uppdragsbaserad (se nedan). Den uppdragsbaserade kvalitetskontrollen har omfattat ett urval av fyra revisorer och lika många av dem genomförda revisionsuppdrag för tre klienter vars räkenskapsår avslutades den 31 december 2013 och en klient vars räkenskapsår avslutades den 30 april 2014. De utvalda är huvudansvariga revisorer där revisionsföretaget är vald revisor. I det efterföljande används genomgående begreppet ansvarig revisor.

De slutsatser som RN har dragit i samband med de nu genomförda kvalitetskontrollerna redovisas i denna promemoria.

I motsats till tidigare promemorior redovisas i denna promemoria endast de områden där RN har funnit brister, vilket innebär att sådana områden där RN har funnit att GT i allt väsentligt uppfyller gällande krav inte kommenteras närmare.

2 Genomförandet av RN:s kvalitetskontroller - kvalitetskontrollens mål och begränsningar

RN:s periodiskt återkommande kvalitetskontroll sker dels på företagsnivå, dels på uppdragsnivå.

På företagsnivå görs en systembaserad kvalitetskontroll. Kontrollen innebär att RN granskar hur revisionsföretagets system och processer är utformade och fungerar. Syftet är att säkerställa att revisionsuppdrag i börsnoterade företag och i andra företag av allmänt intresse utförs enligt god revisorssed och god

revisionsssed. RN:s kontroll relaterar till de olika krav i ett system för kvalitetskontroll som följer av ISQC 1.¹

På uppdragsnivå genomförs RN:s kvalitetskontroll med inriktning mot hur lagstadgad revision utförs i enskilda uppdrag. Genom den uppdragsbaserade kontrollen får RN underlag för att bedöma såväl effektiviteten i byråns system för kvalitetssäkring som kvaliteten i enskilda revisorers arbete.

De av RN utförda kvalitetskontrollerna sker liksom revision utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och görs för att ge RN rimlig grund för myndighetens slutsatser om kvaliteten i utförda revisioner.

Kvalitetskontrollen innebär inte att RN går igenom en avslutad revision i alla dess delar eller att en fullständig analys görs av alla förhållanden i revisionen. Syftet är inte heller att bedöma om granskade årsredovisningar och annan granskad extern rapportering har varit i alla avseenden korrekt utformade.

RN:s kontrollmetod är dels generell, dels anpassad till den metodik som tillämpas inom det specifika revisionsföretaget. Bedömningen av revisorns arbete sker utifrån de krav som ställs på en revision av ett börsnoterat företag.

I de fall RN finner att specifika förbättringar kan göras i företagets system eller i en enskild revisors arbetssätt kommunicerar RN detta med företrädare för revisionsföretaget eller revisorn och framför förslag till åtgärder.

3 Iakttagelser vid RN:s systembaserade kvalitetskontroll

3.1 Inledning

Enligt ISQC 1 ska revisionsföretaget inrätta och upprätthålla ett kvalitetskontrollsystem som innefattar riktlinjer och rutiner för hantering av vart och ett av följande områden.

- Ledningens ansvar för kvalitet inom revisionsföretaget
- Relevanta yrkesetiska krav
- Acceptera och behålla kundrelationer och särskilda uppdrag
- Personal
- Hur uppdrag utförs
- Övervakning

Målet ska vara att inrätta och upprätthålla ett kvalitetskontrollsystem som ger revisionsföretaget rimlig säkerhet att revisionsföretaget och dess personal följer standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar, och att rapporter som revisionsföretaget eller ansvariga revisorer lämnar är korrekta med hänsyn till omständigheterna.

---

¹ *International Standard on Quality Control ISQC 1* (Kvalitetskontroll för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och närliggande tjänster).

Vidare ska revisionsföretaget ha riktlinjer och rutiner i enlighet med ISA 240 *Revisorns ansvar avseende oegentligheter i en revision av finansiella rapporter*.

RN har, som en del av kvalitetskontrollen följt upp de iakttagelser som gjordes i samband med den förra kvalitetskontrollen avseende GT (Dnr 2011-506). Myndigheten kan konstatera att revisionsbyrån, förutom vad avser övervakning av etiska regler, har vidtagit relevanta åtgärder i de delar som omfattades av de övriga iakttagelserna (se nedan avsnitt 3.2.2).

3.2 RN:s bedömning av GT:s system och processer

3.2.1 Ledningsfunktioner, system, rutiner, riktlinjer och policies

Vad gäller *ledningsansvaret* ska riktlinjerna och processerna vara sådana att de befrämjar en intern kultur där kvalitet ses som en nödvändighet i uppdragsverksamheten. Av betydelse är att företagets organisation är sådan att tillräckliga gemensamma resurser byggs upp för kvalitetsfrämjande åtgärder.

Vidare ska det finnas fungerande system som ser till att ge företaget rimlig säkerhet för att företaget och dess personal följer *relevanta yrkesmässiga krav* och att företaget, dess personal och, i tillämpliga fall, andra som omfattas av kraven på opartiskhet och självständighet² (vilket inbegriper nätverksföretag och deras personal) upprätthåller sitt oberoende enligt relevanta yrkesetiska krav.

Det ska även finnas riktlinjer och rutiner för att *acceptera och behålla kundrelationer* avsedda att ge revisionsföretaget rimlig säkerhet att det bara åtar sig eller behåller kundrelationer och uppdrag där revisionsföretaget dels har den kompetens och den förmåga som krävs (däribland tid och resurser) för att utföra uppdraget, dels kan följa relevanta yrkesetiska regler samt har övervägt kundens hederlighet.

Revisionsföretaget ska fastställa riktlinjer och rutiner avsedda att ge revisionsföretaget rimlig säkerhet att företaget har *personal* med den kompetens som krävs rörande yrkesetiska krav och förmåga och engagemang att tillämpa dessa krav i enlighet med standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Personalfrågor som är relevanta omfattar bl.a. rekrytering, utvärdering av prestationer, tid att utföra uppdrag, kompetens, karriärutveckling, befordran och ersättning samt beräkning av personalbehov inom revisionsföretaget. Hur revisionsföretaget utser uppdragsteam är av stor betydelse för kvaliteten i det enskilda uppdraget.

Revisionsföretaget ska också fastställa riktlinjer och rutiner avsedda att ge revisionsföretaget rimlig säkerhet att *uppdrag utförs enligt tillämpliga lagar och andra författningar samt standarder för yrkesutövningen* samt att revisionsföretaget eller den ansvarige revisorn lämnar rapporter som är korrekta med hänsyn till omständigheterna. Sådana riktlinjer och rutiner ska innefatta förhållanden som är relevanta för att främja att uppdrag utförs med jämn och hög kvalitet, ansvar för övervakning, och ansvar för genomgång av utfört arbete.

² Nedan används begreppet oberoende.

Vidare ska det finnas en *övervakningsprocess* avsedd att ge revisionsföretaget rimlig säkerhet om att de riktlinjer och rutiner som rör kvalitetskontrollsystemet är relevanta och ändamålsenliga och att de fungerar. Övervakningsprocessen ska innefatta övervakningen inom det pågående uppdraget, uppdragsanknuten oberoende kvalitetskontroll för revision av börsnoterade företags finansiella rapporter och andra uppdrag för vilka firman beslutat att uppdragsanknuten kvalitetskontroll ska ske, samt kvalitetskontroll i efterhand.

Revisionsföretaget ska också ha riktlinjer och rutiner för dess egen inköpsverksamhet och finansiella placeringar så att revisorernas eller revisionsföretagets oberoende i enskilda revisionsuppdrag inte hotas.

RN bedömer att de ledningsfunktioner, system, rutiner, riktlinjer och policies som har byggts upp inom GT för att uppfylla gällande kvalitetsnormer generellt möter kraven enligt ISQC1, förutom vad avser övervakning av etiska regler (se avsnitt 3.2.2 nedan). RN har även gjort vissa iakttagelser i den uppdragsbaserade kvalitetskontrollen vilka förekommit i ett flertal av revisionsuppdragen. Detta rör bl.a. brister i dokumentationen för vissa väsentliga granskningsområden och obligatoriska åtgärder i revisionen (se avsnitt 4.1).

Då dessa brister är mer generellt förekommande *anmodar* RN, på sätt som framgår i respektive avsnitt nedan, att GT vidtar åtgärder för att höja kvaliteten i revisionen i dessa delar.

3.2.2 Relevanta yrkesetiska krav

Inför antagande av ett nytt uppdrag för en ny kund eller ett nytt uppdrag för befintlig kund ska kontroll av oberoendet och eventuella intressekonflikter ske enligt GT:s rutin för konfliktkontroll. Utskick av förfrågningar för oberoende- och konfliktkontroll sker via e-post till partners i Sverige och internationellt inom Grant Thornton International genom så kallad "Relationship check". Även inför förnyande av revisionsuppdrag för befintlig kund gör ansvarig revisor förfrågningar för oberoende- och konfliktkontroll.

Rutinen för oberoende- och konfliktkontroll har följts upp i tre av de av RN kvalitetskontrollerade uppdragen. Det framgår inte av dokumentationen i de tre uppdragen att kontroll skett av att komplett svar erhållits på förfrågningarna och, i de fall svar erhållits, hur erhållen information om potentiella hot har följts upp. I ett av uppdragen har revisorerna noterat att inget svar inkommit och att revisionen därmed bedöms kunna fortsätta.

RN konstaterar i detta sammanhang att GT saknar ett IT-baserat globalt övervakningssystem som säkerställer att all fristående rådgivning blir föremål för förhandsbedömning och förhandsgodkännande av ansvarig koncernrevisor och där även eventuell intressekonflikt kan övervakas.

RN anser att GT:s system och rutiner för efterlevnad av yrkesetiska regler därför inte helt uppfyller kraven enligt ISQC 1. RN anmodade, vid sin förra kvalitetskontroll av GT, att GT skulle verka för att den internationella firman

(GTI) inför ett bättre övervakningssystem.³ I sitt svar till RN, daterat den 10 september 2012, uppgav GT att GTI utvärderar olika system som innefattar en global kunddatabas och att systemfrågan ligger för beslut. RN kan konstatera att något system ännu inte är infört.

GT har, vid den nu aktuella kvalitetskontrollen, uppgett att befintliga rutiner efterlevs och fungerar relativt väl. GT ser stora fördelar med en automatiserad process med global kunddatabas främst av effektivitetsskäl, men att det skulle också ytterligare öka säkerheten i systemet. Ett förbättringsarbete pågår i syfte att i högre grad säkerställa ”global independence”. Enligt information från GTI:s Risk management och Independence funktion pågår ett arbete med att införa ett automatiserat övervakningssystem kallat Global Relationship System (GRS). Målsättningen har varit att systemet skulle testas under 2015, men på grund av vissa omorganisationer och ändringar i IT-strategier har arbetet fördröjts. Trots detta uppges att målsättningen oförändrat är att GRS-programmet ska införas och att det är förankrat i GTI:s ledning.

RN *anmodar* GT att fortsatt arbeta med frågan om ett automatiserat globalt övervakningssystem.

Enligt den så kallade analysmodellen i 21 § revisorslagen ska en revisor för varje uppdrag i sin revisionsverksamhet pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes oberoende.

Av revisorslagen och RN:s föreskrifter framgår att revisorer ska dokumentera sådana omständigheter som nämns i 21 § revisorslagen.⁴ Dokumentationen ska vara tydlig och strukturerad på ett överskådligt sätt samt vara inriktad på väsentlig information men ändå så detaljerad att revisorns arbete samt hans eller hennes oberoende kan bedömas i efterhand. Processen för oberoendeanalysen bör omfatta följande:⁵

- oberoendeförhållandet vid acceptering och förnyande av uppdraget,
- oberoendeförhållandet vid löpande utförd fristående rådgivning och andra eventuella hot mot oberoendet under pågående revision, samt
- slutlig bedömning av oberoendeförhållandet inför påskrift av revisionsberättelse.

GT har rutiner och riktlinjer för dokumentation av revisorns oberoende i enlighet med analysmodellen. I de uppdrag som RN granskat har oberoendeprovningen dokumenterats i samband med acceptering och förnyande av uppdraget. När det gäller den slutliga bedömningen av oberoendeförhållandet inför påskrift av revisionsberättelsen finner RN att revisorernas dokumentation inte är så tydlig som erfordras. RN:s uppfattning är att all fristående rådgivning inom GT:s nätverk ska bedömas och dokumenteras med beaktande av aktuellt regelverk för att säkerställa revisorns oberoende och omfattas av den slutliga provning som

³ RN:s rapport daterad den 27 mars 2012 (Dnr 2011-506).

⁴ Se 24 § revisorslagen och 2 § p. 6-8 samt 3 § RNFS 2001:2 *Villkor för revisorer och registrerade revisionsbolags verksamhet*.

⁵ Se prop. 2000/01:146, avsnitt 10.4 *En skyldighet att dokumentera uppdrag i revisionsverksamhet*.

sker inför påskrift av revisionsberättelsen. Den slutliga bedömningen av oberoendeförhållandet ska utgöra en sammanvägd prövning av samtliga förhållanden som kan ha inverkan på frågan om revisorns oberoende vid tidpunkten för revisionsberättelsens avlämnande. RN *anmodar* GT att fastställa tydliga rutiner för hur fristående rådgivning och övriga hot mot oberoendet inför påskrift av revisionsberättelsen ska dokumenteras. En slutlig sammanvägd prövning av samtliga förhållanden som kan ha inverkan på revisorns oberoende ska dokumenteras inför påskrift av revisionsberättelsen.

4 Iakttagelser vid RN:s uppdragsbaserade kvalitetskontroll

4.1 Dokumentation

Bestämmelser om dokumentation finns i 24 § revisorslagen (2001:883) och 2–4 §§ RN:s föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet. Dokumentationen ska vara tydlig och sammanställd på ett överskådligt sätt. Av dokumentationen ska framgå bl.a. hur granskningen har planerats, vilken granskning som har genomförts, när granskningen har utförts, vilka iakttagelser som har gjorts och vilka slutsatser som har dragits. Underlåtenhet att fullgöra dokumentationsskyldigheten på ett riktigt sätt bedöms som allvarlig, eftersom den försvårar en analys och en tillfredsställande bedömning av arbetet i efterhand. Även ISA 230 *Dokumentation av revisionen* behandlar revisorns dokumentationsskyldighet och kräver att revisorn identifierar riskområden, granskar dessa och drar slutsatser från vad han eller hon har funnit.

De slutsatser som dragits av revisionsbevis som tagits fram ska vara fullständiga och tydligt dokumenterade. Av ISA 230 p. A 9 framgår följande:

En viktig faktor när det gäller att bestämma formen för, innehållet i och omfattningen av revisionsdokumentation av betydelsefulla frågor är omfattningen av den professionella bedömning som har använts när arbetet har utförts och resultaten har utvärderats. Dokumentation av de professionella bedömningarna bidrar, när de är betydelsefulla, till att förklara revisorns slutsatser och underbygga bedömningens kvalitet. Sådana frågor är särskilt intressanta för dem som är ansvariga för att gå igenom revisionsdokumentationen, däribland dem som under senare revisioner granskar sådant som har fortsatt betydelse (t.ex. vid en efterhandsgranskning av uppskattningar i redovisningen).

RN har i samtliga kvalitetskontrollerade uppdrag funnit brister i dokumentationen för vissa väsentliga granskningsområden och obligatoriska åtgärder i revisionen. Ställningstaganden och slutsatser baserade på utförda granskningsåtgärder har inte dokumenterats på ett tydligt och överskådligt sätt. RN har vid sina uppdragsgenomgångar sammantaget kunnat följa vilka granskningar som utförts och vilka slutsatser som dragits, dock har detta kunnat ske först efter kompletterande samtal med huvudansvarig revisor och team medlemmar. RN har efter att ha erhållit denna kompletterande information funnit att de ställningstaganden och slutsatser som revisorn kommit fram till är godtagbara. RN återger nedan några exempel där RN funnit att dokumentationen inte kunnat stå för sig själv utan kompletterande

information.

- Riskbedömningen ska bl.a. annat omfatta analytiska granskningsåtgärder. RN finner att analytiska granskningsåtgärder i de kvalitetskontrollerade uppdragen överlag har genomförts. RN konstaterar dock att dokumentationen i ett par fall varit bristfällig då revisorernas bedömningar och slutsatser från de analytiska granskningsåtgärderna varit alltför knapphändigt beskrivna.
- Dokumentationen från diskussioner inom revisionsteamet och med företagsledningarna om risker för oegentligheter har i tre uppdrag varit ytterst knapphändiga.
- I två av de kvalitetskontrollerade uppdragen saknas dokumenterade överväganden, som visar varför revisorn ansett att gjorda nedskrivningar av kundfordringar är rimliga. Som exempel på sådana överväganden kan nämnas förklaringar till varför förfallna fordringar inte betalats och inventering av eventuella säkerheter. I ett fall fanns det en fordran på ett icke oväsentligt belopp sedan 2010, som varken kommenterats eller uppförts på fellista. Anledningen till detta har uppgivits vara att kunden anser att fordran inte är osäker.
- I ett annat fall har avklipp granskats genom att på kontonivå jämföra intäkter under december med intäkter under januari. Trots att det i några fall förekom inte obetydliga skillnader innehöll revisorns dokumentation inga överväganden beträffande frågan om skillnaderna var rimliga.
- Granskning av en koncernredovisning innefattar säkerställande dels av att de enskilda bolagens reviderade siffror är konsoliderade och förenliga med såväl god redovisningssed som koncernens riktlinjer dels av att gjorda koncernjusteringar är korrekta. RN har noterat att det, i några av uppdragen, inte går att utläsa om granskning har gjorts avseende bl.a. internvinstelimineringar, minoritetsintressen och omräkningsdifferenser.
- En viktig fråga vid redovisning av intäkter är att fastställa när intäkten ska redovisas (IAS 18 *Intäkter*), således att fastställa principerna för intäktsredovisningen. RN saknar i ett av de kvalitetskontrollerade uppdragen en tydlig och uttömmande dokumentation av hur revisorerna har tagit ställning till de av företagsledningen tillämpade redovisningsprinciperna när det gäller intäktsredovisning av väsentliga och komplexa affärskontrakt.
- En generell iakttagelse är att det i de kvalitetskontrollerade uppdragen finns en relativt stor mängd pappersdokumentation som saknar tydliga korsreferenser till det IT-baserade revisionssystemet. Detta försämrar överblickbarheten.

RN *anmodar* att GT vidtar åtgärder för att säkerställa att all revisionsdokumentation är tydlig och sammanställd på ett överskådligt sätt så att det klart framgår hur granskningen har planerats, vilken granskning som har genomförts, när granskningen har utförts, vilka iakttagelser som har gjorts och vilka slutsatser som har dragits. RN

rekommenderar vidare att GT ser till att revisionsdokumentationen, i de fall såväl pappersdokumentation som det IT-baserade verktyget används i samma revisionsuppdrag, tydliga korsreferenser görs.

4.2 Granskning av intern kontroll

Revisorn ska skaffa sig en förståelse för den interna kontroll som är relevant för revisionen. Detta gäller både företagsövergripande kontroller, som hanterar risker på rapportnivå, och kontrollaktiviteter, som hanterar risker för väsentliga felaktigheter på påståendenivå. Revisorn ska vidare skaffa sig en förståelse för hur företaget hanterat IT-relaterade risker.

Revisorn ska vidare inhämta information om den interna kontrollen för identifierade risker för oegentligheter och risker för väsentliga felaktigheter (s.k. betydande risker). Detta innefattar identifiering av kontrollaktiviteter (s.k. nyckelkontroller), som är avsedda att hantera respektive risk och bedömning med avseende på kontrollernas utformning och implementering.

I flera av de revisionsuppdrag som RN har kontrollerat har revisorerna inte tillämpat den ovan beskrivna metodiken på avsett sätt. Kopplingen av kontrollaktiviteter till specifika risker har varit otydlig liksom vilka dokumenterade överväganden revisorn gjort i dessa avseenden. En förklaring till denna brist kan vara att det ofta saknas beskrivningar av de kontrollaktiviteter, som hanterar betydande risker. Detta gäller särskilt kontroller, som ska säkerställa räkenskapspåståendet fullständighet.

4.3 Substansinriktad analytisk granskning

Enligt ISA 520 *Analytisk granskning* ska revisorn när han eller hon använder analytiska granskningsåtgärder i samband med substansgranskningen bl. a. utarbeta förväntade värden för redovisade belopp och även bestämma det högsta belopp som en avvikelse från förväntat värde kan ha utan att ytterligare utredning behöver göras. Om avvikelsen överstiger detta högsta belopp ska revisorn antingen inhämta och bedöma förklaringar från företagsledningen eller utföra andra granskningsåtgärder.

RN har noterat att GT sällan utför substansinriktad analytisk granskning helt i enlighet med ovanstående. I de två fall sådan granskning dock har utförts har revisorn inte utarbetat några förväntade värden. Detta innebär att kvaliteten på de revisionsbevis, som åtgärderna ger, är försämrade. I ett fall har högsta belopp för avvikelse fastställts på kon-tonivå. Några förklaringar har dock inte inhämtats för några av de fall avvikelserna för redovisade värden översteg det fastställda högsta beloppet.

4.4 Intäktsredovisning

Enligt ISA 240 *Revisorns ansvar avseende oegentligheter i en revision av finansiella rapporter* p. 26 finns det ett grundantagande om att det finns risker för oegentligheter i intäktsredovisningen. I p. 47 samma standard anges att om revisorn har kommit fram till att det för uppdraget inte är tillämpligt att anta att det finns risk för väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter i intäktsredovisningen, ska revisorn ta med orsakerna till denna slutsats i revisionsdokumentationen.

Enligt ISA 315 *Identifiera och bedöma risker för väsentliga felaktigheter genom att förstå företaget och dess miljö* ska revisorn, när denne identifierat en betydande risk, skaffa sig förståelse för företagets kontrollaktiviteter, som ska hantera respektive risk. (Jfr avsnitt 4.2)

RN har i två uppdrag noterat att revisorn inte utformat sina granskningsåtgärder av intäktsredovisningen i enlighet med grundantagandet om risker för oegentligheter och inte heller dokumenterat några orsaker till sin slutsats att det inte förelåg risk för oegentligheter.

Den detaljgranskning som revisorerna har utfört av redovisade intäkter utvisar i samtliga kvalitetskontrollerade uppdrag brister i granskningen av räkenskapspåståendet fullständighet. I ett fall synes inte heller påståendena riktighet och avklipp ha varit föremål för revisorns granskning. I detta fall har dessutom granskningsmetoden i huvudsak utgjorts av intervjuer. Enligt ISA är detta inte tillräckligt. Intervju måste alltid kombineras med någon av metoderna inspektion, observation eller upprepning.⁶

I två av de uppdrag som RN granskat har successiv vinstavräkning tillämpats för vissa intäkter. Mot bakgrund av gjorda iakttagelser vill RN framhålla vikten av att revisorn granskar och bedömer upparbetade kostnader och företagets prognosförmåga. Prognosförmågan bör bl.a. granskas genom uppföljning av föregående år gjorda prognoser mot innevarande års utfall eller prognos.

4.5 Varulager

Viss granskning synes ha utförts av inkuransnedskrivningsbehov i samtliga av de kvalitetskontrollerade uppdragen. Dock saknas dokumenterade överväganden, som visar varför revisorn ansett att gjorda nedskrivningar är rimliga. Som exempel på sådana överväganden kan nämnas analys av omsättningshastigheter, uppföljning av föregående års nedskrivningar etc.

I ett fall har värdering av artiklar som ska användas i produktionen skett till återanskaffningsvärde, vilket strider mot IAS 2 *Varulager*. Överväganden som visar revisorns ställningstagande har inte dokumenterats.

5 Avslutning av kvalitetskontrollen

RN har slutfört sin systembaserade kvalitetskontroll av det registrerade revisionsbolaget Grant Thornton Sweden AB och sin uppdragsbaserade kvalitetskontroll av fyra utvalda revisorer verksamma inom revisionsföretaget. Den uppdragsbaserade kvalitetskontrollen har omfattat fyra revisionsuppdrag avseende börsnoterade företag.

RN:s sammanfattande bedömning är att revisionsföretagets riktlinjer och rutiner i allt väsentligt är av god kvalitet och att revisionskvaliteten i de utförda revisionsuppdragen överlag har varit acceptabel. Vad gäller RN:s iakttagelser i avsnitt 3.2.2 och 4.1 *anmodas* GT att snarast vidta de åtgärder som RN har begärt. GT föreläggs att senast den 14 oktober 2016 till RN ge in en skriftlig redogörelse för de vidtagna åtgärderna.

⁶ Se ISA 330 *Revisorns hantering av bedömda risker*

Vad avser de iakttagelser som, i övrigt, redovisats i avsnitt 4 *rekommenderar* RN att GT särskilt följer upp dessa frågor i den interna kvalitetskontrollen och även uppmärksammar RN:s iakttagelser i den interna utbildningen och i andra forum för erfarenhetsutbyte. RN önskar att GT samtidigt med ovan nämnda redogörelse informerar RN om vilka åtgärder som har vidtagits eller planeras.